

sur i ämnet finns redan. Sedan kan man nämna centrumet för teknikhistoria vid Chalmers i Göteborg, där de har haft utländska föreläsare under flera terminer. Universitetet i Umeå har också ett lektorat i teknikhistoria. Även Ingenjörsvetenskapsakademien IVA har intresserat sig för teknikhistoria. Där fungerar statens nationalkommitté för teknikhistoria. I Norge finns också flere framstående lärare och i Danmark har vi den Drachmannska traditionen. En av Drachmanns främsta elever, dr. Schiöler, verkar där.

— Vi är klart efter i Norden, konstaterar Bjarne Huldén. — Att få en professur i ämnet är säkerligen för mycket begärt, det är att sikta mot stjärnorna. Ett par stadigvarande docenturer eller lektorstjänster kunde vara lagom. Desvärre försöker man på nytt göra avkall på de allmänna ämnena till förmån för specialämnena. Det är en tillbakagång från det som man gjorde i början på 70-talet. Då gavs en förordning enligt vilken de allmänna ämnena utvecklades till mera tvärvetenskapliga. Nu är troligen teknikhistorien i motvind på grund av sin allmänna karaktär. Bjarne Huldén anser dock att det är viktigt att varje ingenjör känner till teknikens historia. — Juristerna läser romersk rätt. Astronomerna studerar astronomins historia och i medicinen svär läkarna

fortfarande sin ed enligt Hippokrates. Varför skulle inte då ingenjörerna behöva känna till sitt yrkes historia, säger Bjarne Huldén med eftertryck.

Det som omedelbart borde göras skulle vara att på hög akademisk nivå få till stånd en diskussion om behovet av undervisning i teknikhistoria. Bjarne Huldén anser att det finns ett starkt behov, vilket han själv har kunnat konstatera i sin undervisning och diskussioner med studenterna.

Varför studerar man då historia? — En stor historiker vid namn Jakob Burckhardt har sagt, att man studerar historia, inte för att bli klok till nästa gång, utan för att bli vis för alltid, sammanfattar Bjarne Huldén avslutningsvis sina tankar.

Ett urval teknikhistorisk litteratur (inte i rangordning!)

T.K. Derry & Trevor I. Williams: "A short history of technology. From the earliest times to A.D. 1900". Oxford University Press 1960, paperback 1970, 1979

Maurice Daumas (ed): "A history of technology & invention. Progress through the ages." Engelsk övers. av franska originalet. Vol. I—II, New York 1969.

Combi Maailmanhistoria, delarna 5 & 6 "Keksintöjen historia" Tammi, Helsingfors 1975

Sten Söderberg: "Den snillrika människan. Teknik under miljoner år." Rabén & Sjögren, Lund 1979

Sigvard Strandh: "Maskinen genom tiderna". Ab Norbok, Göteborg 1979

Friedrich Klemm: "Zur Kulturgeschichte der Technik" Deutsches Museum, München 1982

Helmer Dahl: "Teknik Kultur Samfunn. Om egenarten i Europas vekst" Ingeniörforlaget, Oslo 1983

Jean Gimpel: "The medieval machine. The industrial revolution of the Middle Ages". Futura 1979

A.G Drachmann: "Antikens teknik" Prisma 1965

K.D. White: "Greek and Roman technology" Thames and Hudson, London 1984

J.G. Landels: "Antiikin insinööritaito". Finsk övers. av originalet "Engineering in the Ancient World" (1978) Insinööritieto Oy 1985

Lewis Mumford: "Mythos der Maschine. Kultur, Technik und Macht, Die umfassende Darstellung der Entdeckung und Entwicklung der Technik" Fischer Taschenbuch 1977

Museotietoutta aikakauslehdissä

Vuoden 1985 puolella ilmestyi KR-Kirjat Oy:n julkaisemana viisiosainen opassarja "Museotietoutta aikakauslehdissä 1—5. Sarjan ensimmäisen osan alussa kerrotaan, että museoalan erikoislehti ilmestyy maassamme yli kolmekymmentä. Muut kuin museoalan ammattilehdet eivät välttämättä tavoita museoista kiinnostuneita asian harrastajia. Tekstin mukaan on ammattilaistenkin vaikea saada kokonaiskuvaa siitä, mitä muissa aikakauslehdissä kirjoitetaan museokentän asioista.

Museotietoutta aikakauslehdissä -oppaisiin on kerätty tietoja muissa kuin museoalan lehdissä ilmestyneistä kotimaisista aikakauslehtiartikkelista 1970-luvun alusta vuoden 1985

alkuun asti. Oppaista ei siis ilmene, mitä esim. Tekniikan Waiheita -lehdessä on kirjoitettu. Sarjan ensimmäiseen osaan on koottu museoita käsitteleviä yleisiä artikkeliviitteitä. Tiedonlähdeoppaassa on luettelo museoiden erikoislehdistä, alan hakemistoista ja muista tietokanavista — kirjastoista, museoalan organisaatioista sekä kansainvälisestä toiminnasta. Sarjan asihakemisto sisältyy myös ensimmäiseen osaan. Sarjan toinen osa luettelee ne artikkelit, joissa käsitellään kulttuurihistoriallisia ja taidemuseoita.

Sarjan kolmas osa on omistettu luonnontieteellisille ja tekniikan alan museoille. Tästä osasta löytyvät viitteet artikkeleihin, joissa käsitellään mm. tekniikan museoita, liikennemuseoita, tiemuseoita, automuseoita, rautatiemuseoita, merimuseoita, kanavamuseoita, ilmailumuseoita ja tehdasmuseoita.

oita.

Neljännestä osasta löytyvät viittaukset artikkeleihin, joissa on käsitelty erikoismuseoita. Erikoismuseoihin luetaan tällöin sellaiset museot kuin lasimuseot, ahtausmuseot, Runebergin koti Porvoossa, posti- ja telealan museot, työläismuseot, meijerimuseot jne. Viidennessä osassa on viitteitä artikkeleihin linnoista, linnoituksista ja kartanoista.

Museoista kiinnostuneille "Museotietoutta aikakauslehdissä" tarjoaa oivan keinon päästä käsiksi artikkeleihin, jotka on julkaistu muissa kuin museoalan lehdissä. Koska museoalan erikoislehtiä kuitenkin on niinkin paljon kuin kolmisenkymmentä, lienee vain harvalla luettelot niiden sisältämistä artikkeleista. Eikö kuitenkin olisi tavoittelemisen arvoista lyödä kaikki viitteet samoihin kansiin? — **M.K.**